

190. ἐπορεύετο δὲ καὶ ὀρθὸν ὥσπερ νῦν, ὁποτέρωσε βουληθείη· καὶ ὅποτε ταχὺ ὀρμήσειεν θεῖν, ὥσπερ οἱ κυβιστῶντες καὶ εἰς ὀρθὸν τὰ σκέλη περιφερόμενοι κυβιστῶσι κύκλω, ὁκτῶ τότε οὔσι τοῖς μέλεσιν ἀπερειδόμενοι ταχὺ ἐφέροντο κύκλω. ἦν δὲ διὰ ταῦτα τρία (b) τὰ γένη καὶ τοιαῦτα, ὅτι τὸ μὲν ἄρρεν ἦν τοῦ ἡλίου τὴν ἀρχὴν ἔκγονον, τὸ δὲ θῆλυ τῆς γῆς, τὸ δὲ ἀμφοτέρων μετέχον τῆς σελήνης, ὅτι καὶ ἡ σελήνη ἀμφοτέρων μετέχει· περιφερῆ δὲ δὴ ἦν καὶ αὐτὰ καὶ ἡ πορεία αὐτῶν διὰ τὸ τοῖς γονεῦσιν ὅμοια εἶναι. ἦν οὖν τὴν ἰσχὺν δεινὰ καὶ τὴν ῥώμην, καὶ τὰ φρονήματα μεγάλα εἶχον, ἐπεχείρησαν δὲ τοῖς θεοῖς, καὶ ὁ λέγει Ὅμηρος περὶ Ἐφιάλτου τε καὶ Ὠτου, περὶ ἐκείνων λέγεται, τὸ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνάβασιν ἐπιχειρεῖν (c) ποιεῖν, ὡς ἐπιθησομένων τοῖς θεοῖς. ὁ οὖν Ζεὺς καὶ οἱ ἄλλοι θεοὶ ἐβουλεύοντο ὅτι χρὴ αὐτοὺς ποιῆσαι, καὶ ἠπόρουν· οὔτε γὰρ ὅπως ἀποκτείναιεν εἶχον καὶ ὥσπερ τοὺς γίγαντας κεραυνώσαντες τὸ γένος ἀφανίσαιεν—αἱ τιμαὶ γὰρ αὐτοῖς καὶ ἱερά τὰ παρὰ τῶν ἀνθρώπων ἠφανίζετο—οὔτε ὅπως ἔωεν ἀσελγαίνειν. μόγις δὲ ὁ Ζεὺς ἐννοήσας λέγει ὅτι "Δοκῶ μοι," ἔφη, "ἔχειν μηχανήν, ὡς ἂν εἶέν τε ἄνθρωποι καὶ παύσαιντο τῆς ἀκολασίας ἀσθενέστεροι (d) γενόμενοι. νῦν μὲν γὰρ αὐτούς, ἔφη, διατεμῶ δίχα ἕκαστον, καὶ ἅμα μὲν ἀσθενέστεροι ἔσσονται, ἅμα δὲ χρησιμώτεροι ἡμῖν διὰ τὸ πλείους τὸν ἀριθμὸν γεγονέναι· καὶ βαδιοῦνται ὀρθοὶ ἐπὶ δυοῖν σκελοῖν.

Περπατούσε καὶ ὀρθία, σαν σήμερα, ὅποτε ἠθελε. Καὶ ὅταν ὀρμούσε νὰ τρέξει γρήγορα, ὅπως ακριβῶς αὐτοὶ που κάνουν τούμπες διπλώνουν τὰ μέλη τους καὶ αναστρέφονται κυκλικά, ἔτσι στηριζόμενοι στὰ οχτῶ μέλη τοῦ σώματος που εἶχε τότε, ἀκολουθοῦσε γρήγορη καὶ κυκλική πορεία. Αὐτὰ λοιπὸν ἦταν τὰ τρία γένη καὶ αὐτὴ τὴ μορφή εἶχαν· τὸ μὲν ἀρσενικὸν στὴν ἀρχὴ ἦταν ἀπότοκο τοῦ ἡλίου, τὸ θηλυκὸ τῆς γῆς καὶ τὸ ἀνάμεικτο τῆς σελήνης· γιατί ἡ σελήνη συμμετέχει καὶ στὸν ἥλιο καὶ στὴ γῆ. Τὸ σχῆμα τους ἦταν σφαιρικό καὶ ἡ πορεία τους ὅμοια με τὴν πορεία τῶν γονιῶν τους. Εἶχαν τρομερὴ δύναμη καὶ ἰσχύ καὶ διαπνέονταν ἀπὸ υψηλά φρονήματα καὶ ἐπιχείρησαν καὶ τοὺς θεοὺς, ὅπως ἀναφέρει ὁ Ὅμηρος γιὰ τὸν Εφιάλτη καὶ τὸν Ὠτο, ἀναφέρεται καὶ γιὰ κείνους ὅτι ἐπιχείρησαν ἀνάβαση στὸν οὐρανὸ γιὰ νὰ ἐπιτεθοῦν τοὺς θεοὺς.

Ὁ Δίας, λοιπὸν, καὶ οἱ υπόλοιποι θεοὶ συσκέπτονταν ἐπὶ τοῦ πρακτέου καὶ δὲν ἤξεραν νὰ κάνουν. Γιατί δὲν μπορούσαν οὔτε νὰ τοὺς σκοτώσουν οὔτε νὰ ἀφανίσουν τὴ ράτσα τους, ὅπως ἔκαναν με τοὺς γίγαντες που τοὺς κατακεραύνωσαν (ἐπιπρόσθετα αὐτὸ εἶχε ἀρνητικὴ ἐπίδραση στις ἀποδιδόμενες τιμές πρὸς τοὺς θεοὺς, στις θυσίες καὶ στους ναοὺς που λιγότευαν δραματικά) οὔτε νὰ τοὺς ἀφήσουν νὰ φέρονται με ἀσέλγεια.

Ὁ Δίας, μετὰ κόπου καὶ πόνου, βρῆκε τὴ λύση καὶ εἶπε: «νομίζω ὅτι βρῆκα τὸν τρόπο γιὰ νὰ γίνουν ἄνθρωποι καὶ νὰ σταματήσουν τις ἀκολασίες, ἀφοῦ τοὺς εξασθενήσω. Ἀμέσως θὰ τοὺς κόψω στὴ μέση καὶ θὰ τοὺς διαιρέσω στα δυο· ἔτσι καὶ θὰ εξαδυνατίσουν καὶ χρησιμότεροι σε μᾶς θ' ἀποβούν, ἀφοῦ θὰ αὐξηθεῖ ὁ ἀριθμὸς τους· ἐπιπρόσθετα θὰ μπει καὶ κάποιον φρένο στὴν πορεία τους με τὸ νὰ περπατοῦν ὀρθοὶ σε δυο πόδια.

ἐὰν δ' ἔτι δοκῶσιν ἀσελγαίνειν καὶ μὴ ἠέλωσιν ἡσυχίαν ἄγειν, πάλιν αὖ, ἔφη, τεμῶ δίχα, ὥστ' ἐφ' ἑνὸς πορεύσονται σκέλους ἀσκωλιάζοντες." ταῦτα εἰπὼν ἔτεμνε τοὺς ἀνθρώπους δίχα, ὥσπερ οἱ τὰ ὄα τέμνοντες (e) καὶ μέλλοντες ταριχεύειν, ἢ ὥσπερ οἱ τὰ ῥὰ ταῖς θριξίν· ὄντινα δὲ τέμοι, τὸν Ἀπόλλω ἐκέλευεν τότε πρόσωπον μεταστρέφειν καὶ τὸ τοῦ αὐχένος ἡμισυ πρὸς τὴν τομήν, ἵνα θεώμενος τὴν αὐτοῦ τμησιν κοσμιώτερος εἴη ὁ ἄνθρωπος, καὶ τᾶλλα ἰᾶσθαι ἐκέλευεν. ὁ δὲ τότε πρόσωπον μετέστρεφε, καὶ συνέλκων πανταχόθεν τὸ δέρμα ἐπὶ τὴν γαστέρα νῦν καλουμένην, ὥσπερ τὰ σύσπαστα βαλλάντια, ἐν στόμα ποιῶν ἀπέδει κατὰ μέσσην τὴν γαστέρα, ὃ δὴ τὸν ὀμφαλὸν καλοῦσι.

Εάν, παρόλα αυτά, σχηματίσω την εντύπωση ὅτι δεν εννοοῦν να εγκαταλείψουν τις ασέλγειες και δεν θέλουν να ζήσουν ἡσυχά, θα τους ξανακόψω στα δυο, ὥστε να περπατοῦν σε ἕνα σκέλος, σαν να παίζουν το «κουτσό». Αυτά εἶπε και ἄρχισε να τέμνει στα δυο τους ἀνθρώπους, ὅπως αυτοὶ που κόβουν τα σούρβα για να τα ξεφλουδίσουν και να τα βάλουν στην ἄλμη ἢ ὅπως κόβουν τα αυγά με τις τρίχες. Και ἐκεῖνον που τον ἔτεμνε, τον παρέδιδε στη συνέχεια στον Ἀπόλλωνα για να του γυρίσει το πρόσωπο και το μισό αὐχένα πρὸς το μέρος της τομῆς για να τη βλέπει και να γίνεται πιο μυαλωμένος και να τον θεραπεύει στα υπόλοιπα. Και ο Ἀπόλλωνας και το πρόσωπο γύριζε και τραβώντας το δέρμα απ' ὅλες τις πλευρές ταυτόχρονα πρὸς το μέρος που τώρα ονομάζεται κοιλιά, ὅπως ακριβῶς τα πορτοφόλια που σουφρώνουν και κλείνουν, και, σχηματίζοντας ἕνα στόμιο στο μέσο της κοιλιάς, το ἔδενε δημιουργώντας αυτό που, ως γνωστόν, ὀμφαλό ονομάζουν.